

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214208658
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8214208658.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Diany Vlčkovej v právnej veci navrhovateľky: Y. O., S. M. M. XX, XXX XX S., právne zastúpenej: JUDr. Viera Muliková, advokátka so sídlom Stöcklova 21, 085 01 Bardejov, proti odporcovi: M. Q., S. XXX XX B. XXX, o návrhu na určenie príspevku na výživu nevydatej matke, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/289/2014-376 zo dňa 23.11.2017 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku II. v časti splatnosti sumy 300 eur, vo výroku IV. vo výške mesačných splátok a vo výroku V.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy na zabezpečenie výživy dieťaťa vo výške 925 eur jednorázovo a konanie v časti o určenie výživného navrhovateľke v časti prevyšujúcej sumu 200 eur mesačne, výrokom II. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom vo výške 300 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. uložil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke príspevkom na výživu nevydatej matky vo výške 200 eur mesačne za obdobie od 17.12.2014 do 17.12.2016, výrokom IV. nedoplatok na príspevku na výživu nevydatej matky za uvedené obdobie vo výške 4 400 eur uložil odporcovi povinnosť splatiť mesačnými splátkami vo výške 200 eur a výrokom V. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka si návrhom doručeným súdu dňa 17.12.2014 uplatnila voči odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu od 01.12.2014 do 01.12.2016 mesačne sumou 350 eur, zároveň žiadala uložiť odporcovi povinnosť uhradiť jej náklady spojené s tehotenstvom vo výške 300 eur. Svoj návrh odôvodnila tým, že zo stykov, ktoré udržiavala s odporcom v júli 2014 otehotnela a čakajú spolu dieťa. V septembri 2014 odporca zmenil názor a prestal o ňu, ako aj o dieťa javiť záujem a odmietol ju podporovať.

3. Keďže v priebehu súdneho konania zobrala návrh v časti o zaplatenie sumy na zabezpečenie výživy dieťaťa vo výške 925 eur jednorázovo a konanie v časti prevyšujúcej sumu 200 eur mesačne späť, súd prvej inštancie postupom podľa § 29 CMP v uvedenej časti konanie zastavil.

4. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je po čiastočnom späťvzátí v celom rozsahu dôvodný, a preto vyhovel jej návrhu v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom vo výške 300 eur, ako aj v časti povinnosti prispievať na jej

výživu ako nevydatej matke sumou 200 eur mesačne, a to za obdobie od 07.12.2014 do 07.12.2016. Pri určení výživného prihliadal jednak na oprávnené potreby navrhovateľky, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Vynaložené náklady navrhovateľky boli v konaní preukázané jednak jej výsluchom, ako aj predloženými listinami, ktoré odporca nespochybnil. Pokiaľ ide o schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu, poukázal na tú skutočnosť, že samotný odporca počas tehotenstva prispieval na jej výživu sumou 2 x po 200 eur. Z uvedeného mal za to, že v tom čase zodpovedalo jeho možnostiam a schopnostiam prispievať na jej výživu sumou 200 eur, pričom samotný odporca na poslednom pojednávaní nárok navrhovateľky po čiastočnom späťvzati uznal v plnom rozsahu. Pred uvedeným uznaním síce spochybňoval svoje možnosti prispievať na výživu navrhovateľky uvedenou sumou, v tomto prípade však súd poukázal na to, že ukončenie pracovného pomeru dohodou so spoločnosťou X. D., v ktorej bol jediným spoločníkom a konateľom, a aj zánik uvedenej spoločnosti zlúčením, pričom sa nestal spoločníkom nástupníckej spoločnosti vyhodnotil podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Preto návrhu na určenie výživného vo vyššie uvedenej výške vyhovel. Keďže navrhovateľka požadovala príspevok na výživu za obdobie dvoch rokov, dlžné výživné by predstavovalo sumu 4 800 eur. Z uvedenej sumy však súd odpočítal sumu 400 eur, ktorou odporca prispel na výživu navrhovateľky počas jej tehotenstva, teda za obdobie dvoch rokov predstavuje dlžné výživné po odpočítaní uhradenej čiastky 4 400 eur. Pokiaľ navrhovateľka žiadala platbu od odporcu v sume 400 eur nezapočítať, keďže sa malo jednať o výživné za mesiace september a október 2014 a navrhovateľka si uplatňuje výživné za obdobie od decembra 2014 do decembra 2016 uviedol, že v zmysle ust. § 74 ods. 1 zákona o rodine je odporca povinný prispievať na výživu nevydatej matke najdlhšie za dobu dvoch rokov. Ak by súd uvedený príspevok vo výške 400 eur nezohľadnil, fakticky by to znamenalo, že prispieval navrhovateľke v rozsahu 26 mesiacov, čo by bolo v rozpore s ust. § 74 ods. 1 zákona o rodine. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s aktuálnou pracovnou zmluvou odporcu mal za to, že je dôvodné umožniť odporcovi splatiť dlžné výživné v splátkach. Odporca navrhoval splátky po 10 eur mesačne, čo by znamenalo, že dlžné výživné by splácal takmer 37 rokov, čo súd absolútne nepovažoval za primeranú dobu na splnenie záväzku. Preto určil výšku splátky dlžného výživného po 200 eur, teda vo výške priznaného mesačného výživného.

5. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil postupom podľa § 52 CMP.

6. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca a žiadal, aby súd prehodnotil sumu, ktorú bude povinný navrhovateľke platiť, nakoľko z jeho momentálnych príjmov to možné nie je. V dôvodoch odvolania uviedol, že na základe rozsudku Okresného súdu v Bardejove je povinný prispievať na výživu maloletých dcér sumou vo výške 350 eur. Aktívne sa snažil nájsť zamestnanie adekvátne jeho zdravotnému stavu a od 13.01.2018 je zamestnaný v spoločnosti X. O., O..U..L..., o čom predložil pracovnú zmluvu ako dôkaz. Jeho mzda je 510 eur netto, z ktorej vo výške 350 eur uhrádza výživné na maloleté dcéry, teda mu zostáva momentálne zo mzdy suma 160 eur na úhradu základných životných nákladov.

7. Z predloženej pracovnej zmluvy vyplýva, že odporca bol prijatý do pracovného pomeru ako vodič nákladného automobilu s náplňou práce: vedenie nákladného motorového vozidla, preprava tovaru vrátane prepravy nebezpečných vecí, manuálne práce pri nakládke a vykládke tovaru, spolupráca s colnými úradmi a špeditérskymi firmami pri preclievaní tovaru.

8. Zo zápisnice o jeho výsluchu na č.l. 393 vyplýva, že uznáva sumu 300 eur ako príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom navrhovateľky, ako aj sumu 200 eur mesačného výživného za obdobie od decembra 2014 do decembra 2016, avšak vzhľadom na svoju aktuálnu finančnú situáciu nie je schopný priznať výživné splatiť v mesačných splátkach. Preto podáva odvolanie proti výroku II. ohľadom splatnosti priznanej sumy, ako aj voči výroku IV. v časti výšky mesačnej splátky.

9. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žiada rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení uviedla, že pokiaľ bolo zo strany odporcu prezentované, zhoršenie jeho majetkových pomerov je prekvapujúce, že k takejto rapidnej zmene došlo potom, ako bolo z jej strany iniciované konanie pred súdom. Navrhovateľka s odporcom určité obdobie pred začatím súdneho konania žila v spoločnej domácnosti a bola plne oboznámená s jeho finančnou situáciou, majetkovými pomermi, ako aj zdravotnými problémami. Odporca v tom čase podnikal, bol sebestačný a finančne zabezpečený a ako sám prehlásil otázka financií u neho nikdy nebola problém. Odporca v priebehu konania sa postupne začal zbavovať svojho majetku, spoločnosť X. D. O..U..L..., v ktorej

odporca vystupoval ako jediný spoločník a konateľ zanikla zlúčením z údajného vykazovania straty v podnikaní napriek tomu, že z účtovnej závierky k 31.12.2015 táto disponovala zásobami v rozsahu 50 535 eur. Na podporu záveru poukázala na viaceré operácie odporcu uskutočnené v priebehu súdneho konania v súvislosti s predajom hodnotnejšieho majetku, či už v súvislosti s podnikaním spoločnosti alebo v súvislosti s jeho osobným majetkom. Vzhľadom k tomu, že predmetné súdne konanie týkajúce sa uspokojenia nárokov navrhovateľky v spojení s tehotenstvom a pôrodom ako nevydatej matky trvá vyše troch rokov, počas ktorých mal odporca dostatok času pripraviť sa na plnenie záväzku, považujú návrh odporcu za absolútne nevhodný a odporujúci dobrým mravom. Vo vzťahu k jeho terajším finančným pomeroch uviedla, že tieto považujú za nereálne a účelové. Vyplýva to už len zo samotného zdôvodnenia odvolania, ktorý uvádza, že zo súčasného príjmu 510 eur po úhrade bežného výživného na maloleté dcéry vo výške 350 eur vynakladá mesačne na živobytie 160 eur. Je len ťažko uveriteľné, aby dospelý človek zamestnaný ako vodič kamiónovej dopravy uskutočňujúci cesty po celom Slovensku aj mimo jeho územia mesačne uspokojuje svoje potreby, či už v súvislosti s bývaním, cestovným, stravným, ošatením, v neposlednom rade v súvislosti so zdravotnými problémami čiastkou 160 eur. Pri referovaní svojich aktuálnych pomeroch opomenul uviesť ďalšiu významnú zložku svojho príjmu, a to cestovné náhrady, ktoré musia byť odporcovi v zmysle Zákonníka práce pravidelne vyplácané v nemalej čiastke.

10. Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ust. § 65 a § 67 CMP preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie vrátane konania, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu dôvodné nie je a rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 387 CSP potvrdil.

11. Odporca podal odvolanie len pokiaľ ide o lehotu splatnosti jednorazového príspevku a výšky splátok dlžného výživného pre navrhovateľku ako nevydatú matku s odôvodnením, že jeho súčasný príjem mu neumožňuje tieto nároky navrhovateľky uhradiť vo výške a lehote splatnosti určenej súdom.

12. Odporca v priebehu súdneho konania bol najprv zamestnaný v spoločnosti X. D. O..U..L., v ktorej bol jediným spoločníkom a konateľom, a preto súd prvej inštancie vyvodil správny právny záver, že ukončenie pomeru dohodou z dôvodu zlúčenia uvedenej spoločnosti, pričom sa nestal spoločníkom spoločnosti nástupníckej je nutné považovať za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania bez dôležitého dôvodu podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine. Následne vykonával zamestnanie v medzinárodnej, ako aj tuzemskej kamiónovej doprave. Z uvedeného vyplýva, že odporca okrem príjmu z pracovného pomeru disponuje aj ďalšou príjmovou vložkou pozostávajúcich z cestovných náhrad.

13. Podľa § 4 ods. 1 Z. z. o cestovných náhradách zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu patrí:

- a) náhrada preukázaných cestovných výdavkov,
- b) náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie,
- c) stravné,
- d) náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov,
- e) náhrada preukázaných cestovných výdavkov za cesty na návštevu jeho rodiny do miesta pobytu alebo medzi zamestnávateľom a zamestnancom vopred dohodnutého miesta pobytu rodiny na území Slovenskej republiky, ak podľa určených podmienok pracovná cesta trvá viac ako sedem po sebe nasledujúcich kalendárnych dní, a to každý týždeň, ak nie je v kolektívnej zmluve, prípadne v pracovnej zmluve alebo v inej písomnej dohode so zamestnancom dohodnutá táto náhrada za dlhší čas, najdlhšie však za jeden mesiac.

14. Podľa § 4 ods. 2 Z.z. o cestovných náhradách preukazovanie výdavkov podľa odseku 1 sa nevzťahuje na prípady, ak zamestnávateľ uzná výdavky zamestnancovi iným spôsobom ustanoveným týmto zákonom.

15. Podľa § 5 ods. 1 Z. z. o cestovných náhradách zamestnancovi patrí stravné za každý kalendárny deň pracovnej cesty za podmienok ustanovených týmto zákonom. Suma stravného je ustanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni, pričom čas trvania pracovnej cesty je rozdelený na časové pásma

- a) 5 až 12 hodín,
- b) nad 12 hodín až 18 hodín,
- c) nad 18 hodín.

16. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení nesporne vyplýva, že zamestnávateľa odporcu v prípade vyslania na pracovnú cestu mu uhradili cestovné náklady podľa § 4 a nasl. zákona č. 283/2002 Z.z., pozostávajúcich z náhrady stravného, ubytovania, ako aj preukázaných cestovných výdavkov.

17. Podľa § 118 ods. 1, 2 Zákonníka práce, zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancovi za vykonanú prácu mzdu. Mzda je peňažné plnenie alebo plnenie peňažnej hodnoty poskytované zamestnávateľom zamestnancovi za prácu. Za mzdu sa nepovažuje najmä náhrada mzdy, odstupné, odchodné, cestovné náhrady, vrátane nenárokových cestovných náhrad, príspevky zo sociálneho fondu, príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, príspevky na životné poistenie zamestnanca, výnosy z kapitálových podielov alebo obligácií, daňový bonus, náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, doplatky k nemocenským dávkam, náhrada za pracovnú pohotovosť, peňažná náhrada podľa § 83a ods. 4 a iné plnenie poskytované zamestnancovi v súvislosti so zamestnaním podľa tohto zákona, osobitných predpisov, kolektívnej zmluvy alebo pracovnej zmluvy, ktorá nemá charakter mzdy.

18. Uvedené ustanovenie o zložkách mzdy a čo sa za mzdu nepovažuje slúži pre účely výpočtu priemerného zárobku pre pracovnoprávne účely podľa § 133 a § 134 Zákonníka práce a nie pre účely zisťovania príjmu osoby povinnej platiť výživné. Zákon o rodine ukladá súdu v § 62 a § 75 prihliadať na celkové majetkové pomery povinnej osoby, nie určovať výživné len z dosahovaného zárobku v zamestnaní alebo iného príjmu povinnej osoby. I keby odporca nepracoval, musel by súd pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadnuť na potenciálne možnosti takejto osoby. Nakoľko odporca v rozhodnom období, ako aj v súčasnosti s poukazom na svoju pracovnú pozíciu okrem príjmu z pracovného pomeru disponoval aj finančnými prostriedkami z vyplácaných cestovných náhrad, ktorých výška podľa znalosti odvolacieho súdu známe z jeho činnosti predstavuje podstatnú časť príjmu povinných osôb na uvedenej pracovnej pozícii, bol správny právny záver súdu prvej inštancie, že majetkové, ako aj príjmové pomery odporcu tomuto umožňujú uplatnené a priznané nároky navrhovateľky uhradiť vo výške a v lehotách splatnosti uvedených vo výroku rozhodnutia.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol postupom podľa § 396 CSP v spojení s ust. § 52 CMP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).